

en Kendsgerning, nemlig den, at hele Folketinget enstemmig, uden nogen Indvending fra noget enkelt Medlem eller noget Parti, har vedtaget en Dagsorden, ifølge hvilken man opfordrer Ministeren til at fremlægge et Forslag paa Grundlag af det, der den Gang forelaa ved privat Initiativ, og det er det, den ærede Minister har gjort. Jeg synes derfor, at det havde været ønskeligt, om det ærede Medlem for Ruds-Vedby (Jørgensen) og det ærede Medlem for Assens (Berntsen) den Gang her i Tinget vare fremkomne med deres Betæneligheder, thi saa vare de komne med dem i Tide, men at fremkomme nu, efter at Folketinget enstemmig har vedtaget at fremme Forslaget, med deres Betæneligheder og sige, at de ville stemme mod det, er mindre passende, og det er ikke til Ære for Folketinget at bære sig ad paa denne Maade. Hvis vi alle vilde bære os ad paa den Maade, som de ærede Medlemmer for Ruds-Vedby og Assens ville gøre, nemlig stemme mod Forslaget, synes jeg, at Folketinget vilde prostituere sig selv, eftersom det jo oprindeligt har vedtaget, at det ønskede Forslaget forelagt (Afbrydelse af *Berntsen*). Det ærede Medlem for Assens synes ikke at ville holde paa Folketingets Værdighed.

Nielsen-Grøn: Jeg skal indrømme, at den ærede Ordfører (P. Madsen) og den ærede sidste Taler (A. Jensen), der er Formand for Udvalget, have udtalt sig meget hensynsfuldt, og det er jo ogsaa vor Pligt at gøre det. Det Forslag, som nu ligger paa Tingets Bord, er jo et Kompromis. Vi vare en Del — og til dem hørte ogsaa jeg — som mente, at det, der blev udtalt af det ærede Medlem for Ruds-Vedby, var netop det, der er ønsket rundt om i Landet. Men jeg er ved at tale med mange paa de forskellige Egne i Landet, ogsaa med Folk i den Kreds, jeg repræsenterer, kommen til den Erfaring, at der er en hel Del Stemning for at øve Retfærdighed baade mod den enkelte og Kommunerne, og jeg skulde ikke have taget Ordet, hvis ikke det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen) ogsaa denne Gang vilde spille Udvalgets Arbejde. Naar det ærede Medlem siger til den højtærede Minister, at han haaber, at Ministeren, naar dette Forslag kommer op i Landstinget, vil sørge for at faa sidste Stykke i § 4 ud, og Forslaget saa kunde vedtages uden dette; men heldigvis skal det saa herved i Tinget igen. Hvis Paragraffens sidste Stykke bliver taget ud, saa vil

jeg anbefale Tinget at stemme derimod, men i dette Øjeblik, da vi staa enige, som vi gøre i Udvalget — og jeg maa indrømme, at det ærede Medlem for Fredensborg (J. Hage) har været meget hensynsfuldt ogsaa der — kan jeg ikke andet end anbefale, at vi stemme for Forslaget, som det nu foreligger. Men jeg vil en Gang for alle have sagt, ja, man har jo ikke Lov til at sige, at en Minister ikke er kommen tilstrækkeligt ind i Sagerne, men man har Lov til at tænke højt, og jeg paastaar, at den højtærede Indenrigsminister endnu ikke er bleven klar over, hvad det er, vi ville have f. Eks. derovre rundt omkring ved den jydsk Østkyst, hvor der driver en Masse Sten op. Vi ville øve Retfærdighed over for Kommunerne. Det er en Uretfærdighed, naar de Herrer Godsejere, som ere Ejere af de fleste Strandbredder derovre, nu skulle til at lægge en ny Byrde paa vore Kommuner. Og jeg gaar videre, jeg tror, at den ærede Indenrigsminister en Gang vil komme til at give os Ret i, at de Raller eller Smaasten, der kastes op, ere ikke Enkeltmands, Godsejernes eller Grundejernes Ejendom, men det er Statens Ejendom; de kastes, som før sagt, op fra Havet og ville maaske om kort Tid gaa tilbage igen. Jeg vil slutte med at anbefale, at vi stemme for Forslaget, som det nu foreligger til 3die Behandling. Det møder frem som et Kompromisforslag, der vil gøre Ret for de enkelte, men ikke vil gøre Uret mod Kommunerne, og det vilde være en stor Uret, dersom man borttog alle de Raller, som Kommunerne Aarhundreder igennem have haft Ret til at hente ved Stranden, og det vil jeg ikke være med til.

Byriell-Jensen: Dersom de Mænd, der eje Grusgravene, boede paa Maanen, vilde jeg ubetinget stemme paa deres Side, som holde paa, at Kommunerne ikke skulle have forøgede Byrder. Men da de ikke gøre det, men netop bo i Kommuner her nede paa Jorden, er det jo ogsaa Mennesker, man bør tage Hensyn til, og jeg kan ikke se rettere, end naar vi saa tit have klaget over, at det er for store Byrder, der hvile paa Hartkornet, paa dem, der have med Jordens Dyrkning at gøre — og jeg har ogsaa altid anset disse Klager for berettigede — da er det ikke rigtigt i det foreliggende Forslag at sige: de Mennesker, der have Jord, hvorfra Kommunerne kunne hente Grus til Vejene, skulle afgive det gratis til Fordel for dem i Kommunerne, som maaske i mange Tilfælde have bedre